

ઘોરણ - 6 ગણિત

પ્રકરણ – 1

સંખ્યા પરિચય

સ્વાધ્યાય - 1.3

1. સામાન્ય નિયમ વાપરી નીચેનાનો અંદાજ મેળવો :
સરવાળા અને બાદબાકીના આવા બીજા દસ દાખલા બનાવી તેને ઉકેલો.

(a) $730 + 998$

- 730 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 700
 - 998 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 1000
- ∴ આશરે કિંમતનો સરવાળો = $700 + 1000$
= 1700

(b) 796 – 314

➤ 796 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 800

➤ 314 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 300

∴ આશરે બાદબાકી = 800 - 300
= 500

(C) $12,904 + 2888$

➤ **$12,904$ ની હજાર સુધીની આશરે કિંમત = $13,000$**

➤ **2888 ની હજાર સુધીની આશરે કિંમત = 3000**

**\therefore આશરે સરવાળો = $13,000 + 3000$
= $16,000$**

(d) 28,292 – 21,496

➤ 28,292 ની હજાર સુધીની આશરે કિંમત = 28,000

➤ 21,496 ની હજાર સુધીની આશરે કિંમત = 21,000

∴ આશરે બાદબાકી = 28,000 - 21,000
= 7000

2. નજીકના સોના સ્થાન સુધીનો એક કાયો અંદાજ આપો. તેમજ નજીકના દશકના સ્થાન સુધીનો કાયો અંદાજ આપો.

(a) $439 + 334 + 4317$

(i) 439 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 400

334 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 300

4317 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 4300

\therefore આશરે કિંમત સરવાળો = $400 + 300 + 4300$
= 5000

(ii) 439 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 440

334 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 330

4317 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 4320

∴ આશરે કિંમતનો સરવાળો = 440 + 330 + 4320
= 5090

(b) 1,08,734 - 47,599

(i) 1,08,734 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 1,08,700

47,599 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 47,600

**\therefore આશરે કિંમતની બાદબાકી = 1,08,700 - 47,600
= 61,100**

(ii) 1,08,734 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 1,08,730

47,599 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 47,600

∴ આશરે કિંમતની બાદબાકી = 1,08,730 - 47,600
= 61,130

(c) 8325 – 491

(i) 8325 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 8300

491 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 500

**∴ આશરે કિંમતની બાદબાકી = 8300 – 500
= 7800**

(ii) 8325 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 58330

491 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 490

∴ આશરે કિંમતનો બાદબાકી = 8330 - 490
= 7840

(d) 4,89,348 - 48,365

(i) 4,89,348 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 4,89,300

48,365 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 48,400

**\therefore આશરે કિંમતનો બાદબાકી = 4,89,300 - 48,400
= 4,40,900**

(ii) 4,89,348 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 4,89,350

48,365 ની દસ સુધીની આશરે કિંમત = 48,370

∴ આશરે કિંમતનો બાદબાકી = 4,89,350 - 48,370
= 4,40,980

3. સામાન્ય નિયમનો ઉપયોગ કરીને નીચેનાનો ગુણાકાર
અંદાજ મેળવો :

(a) 578×161

578 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 600

161 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 200

\therefore આશરે કિંમતનો ગુણાકાર = 600×200
 $= 1,20,000$

(b) 5281×3491

5281 ની હજાર સુધીની આશરે કિંમત = 5000

3491 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 3500

**\therefore આશરે કિંમતનો ગુણાકાર = 5000×3500
 $= 1,75,00,000$**

(c) 1291×592

1291 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 1300

592 ની સો સુધીની આશરે કિંમત = 600

**\therefore આશરે કિંમતનો ગુણાકાર = 1300×600
 $= 7,80,000$**

(d) 9250×29

9250 ની હજાર સુધીની આશરે કિંમત = 9000

29 ની દશક સુધીની આશરે કિંમત = 30

\therefore આશરે કિંમતનો ગુણાકાર = 9000×30
 $= 2,70,000$

Thanks

For watching